

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2024, sp. zn. 23 Cdo 1048/2023, ECLI:CZ:NS:2024:23.CDO.1048.2023.1

Číslo: 39/2025

Právní věta:

Uvádění tzv. chytrých mobilních telefonů na trh podléhá platbě autorské odměny podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.10.2024

Spisová značka: 23 Cdo 1048/2023

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Autorské právo

Předpisy: čl. 2 směrnice 2001/29/EU

čl. 5 odst. 2 směrnice 2001/29/EU

čl. 95 odst. 1 Ústavy

§ 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 121/2000 Sb.

§ 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb.

§ 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobce zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 2022, sp. zn. 2 Co 12/2022, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2021, sp. zn. 34 C 78/2020, a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 11. 2021, č. j. 34 C 78/2020-90, zamítl žalobu o poskytnutí informací rozhodných pro výši odměny dle § 25 autorského zákona (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok II).

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce jako kolektivní správce práv domáhal po žalované předložení informací o prodaných, dovezených nebo přijatých paměťových médiích zabudovaných

nebo zabudovatelných do mobilních telefonů (nebo jiných multifunkčních zařízení, které lze pro jejich funkci telefonování označit za mobilní telefon) rozhodných pro výši (tzv. náhradní) odměny v souvislosti s rozmnožováním záznamů děl pro osobní potřebu na podkladě zvukového, zvukově obrazového nebo jiného záznamu jejich přenesením pomocí přístroje na nenahrané nosiče záznamu podle § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), (dále jen „autorský zákon“), za období prvního pololetí roku 2017 do konce druhého pololetí roku 2019.

3. Žalobce má za to, že mobilní telefony (tzv. chytré telefony) podléhají povinnosti platby náhradní odměny dle kapacity do nich zabudovaných paměťových médií jakožto nenahraných nosičů záznamů ve smyslu § 5 odst. 2 vyhlášky Ministerstva kultury č. 488/2006 Sb., kterou se stanoví typy přístrojů k zhotovování rozmnoženin, typy nenahraných nosičů záznamů a výše paušálních odměn (dále jen „vyhláška č. 488/2006 Sb.“). Žalobce poukazuje na to, že ačkoliv jsou mobilní telefony dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. vyjmuty z kategorie přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, platí se dle § 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. náhradní odměna z nezabudovatelného paměťového média a z paměťového média zabudovaného nebo zabudovatelného do přístroje, pokud tento přístroj není zpoplatněn podle § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb. Dle žalobce je žalovaná z tohoto důvodu povinna podle § 25 odst. 6 autorského zákona předkládat žalobci informace o skutečnostech rozhodných pro výši shora uvedené odměny.

4. K odvolání žalobce odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v tom správném znění, že se zamítá žaloba na uložení povinnosti žalované předložit žalobci informace rozhodné pro určení výše odměny podle § 25 autorského zákona, pokud se týká paměťových médií zabudovaných nebo zabudovatelných do mobilních telefonů nebo do jiných multifunkčních zařízení, která lze pro jejich funkci telefonování označit za mobilní telefony, za období od prvního pololetí 2017 do druhého pololetí 2019 (první výrok) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (druhý výrok).

5. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně. Dle odvolacího soudu není podle § 5 a § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb. u mobilních telefonů paměťové médium zpoplatněno, pokud jde o vlastní vnitřní kapacitu přístroje. Naopak paměťové karty jsou zpoplatněny bez ohledu na způsob balení, tedy nikoli pouze ty, které jsou volně přibaleny, ale i ty, které jsou již vloženy do přístroje. Dle odvolacího soudu tím není porušeno pravidlo technologické neutrality stanovené unijním právem, jelikož je technicky odůvodnitelné rozlišit ostatní multifunkční přístroje (tablet) od mobilních telefonů, jelikož mobilní telefon je určen primárně k telefonování (jak vyplývá z jeho názvu), nikoliv k dalším funkcím (včetně ukládání děl), jako jiné elektronické prostředky, např. tablet. Proto je § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb. tzv. eurokonformní. Přímý účinek směrnic je navíc ve vztahu mezi účastníky vyloučen.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

6. Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce v celém rozsahu dovoláním, jehož přípustnost spatřoval podle § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodovací praxi odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a to konkrétně otázky aplikace § 25 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. c) a odst. 3 písm. c) autorského zákona v souvislosti s § 5 a § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb., kdy oba soudy rozhodly ve zjevném rozporu se zněním § 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb., o který žalobce svůj nárok opírá, aniž to dle žalobce jakkoli vysvětlily.

7. Žalobce má za to, že soudy neprovedly správný výklad vzájemného vztahu § 5 a § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb., neboť vyjmutí mobilních telefonů z okruhu přístrojů podle § 6 této vyhlášky má za důsledek, že jejich paměťová kapacita podléhá platbě odměny podle § 5 odst. 2 této vyhlášky v

závislosti na paměťové kapacitě. Tento závěr je dle žalobce v souladu i s tzv. eurokonformním výkladem na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001, o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (dále jen „směrnice 2001/29/ES“), kterou shora uvedená ustanovení autorského zákona a vyhl. č. 488/2006 Sb. provádí.

8. Žalobce dále shledává dovolání přípustným i pro řešení otázky procesního práva, která v rozhodovací praxi dovolacího soudu taktéž nebyla vyřešena, a to konkrétně, zda mají české soudy vykládat české autorské právo (v daném případě vyhlášku jako podzákoný předpis, kterým není soud v souladu s čl. 95 Ústavy vázán a jehož soulad se zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, jíž je Česká republika vázána, je oprávněn posoudit) tak, aby výklad odpovídal právním předpisům Evropské unie a rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie (tzv. eurokonformní výklad).

9. Nesprávnost rozhodnutí odvolacího soudu shledává žalobce v tom, že odvolací soud aplikoval vyhlášku č. 488/2006 Sb. způsobem, který je v rozporu s tzv. eurokonformním výkladem autorského zákona. Za takové situace není soud dle názoru žalobce zněním vyhlášky č. 488/2006 Sb. ve smyslu čl. 95 Ústavy vázán a odvolací soud měl posoudit soulad této vyhlášky se zákonem a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a v důsledku toho neměla být rozporná ustanovení této vyhlášky na projednávanou věc použita.

10. Dovolatel uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. a navrhuje, aby dovolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu projednání.

11. Žalovaná se k podanému dovolání vyjádřila tak, že je navrhuje jako nepřipustné odmítnout, případně jako nedůvodné zamítnout.

III.

Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou a řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., se zabýval přípustností dovolání.

13. Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

14. Dovolání není přípustné pro otázku procesního práva, zda mají české soudy vykládat autorské právo (v daném případě vyhlášku jako podzákoný předpis, kterým není soud v souladu s čl. 95 Ústavy vázán a jehož soulad se zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, jíž je Česká republika vázána, je oprávněn posoudit) tak, aby výklad odpovídal právním předpisům Evropské unie a rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie (tzv. eurokonformní výklad), neboť na takové otázce napadené rozhodnutí nezávisí. Odvolací soud v dané věci nerozporoval svoji povinnost vykládat české právo v souladu s právními předpisy Evropské unie, resp. se takovou povinností v meritu věci nezabýval. Samotná správnost výkladu českého autorského práva v projednávané věci je řešena prostřednictvím druhé dovolatelem položené otázky.

15. Dovolací soud přitom ve svém rozhodování opakovaně uvedl, že není dovolání přípustné podle §

237 o. s. ř., jestliže dovolatel jako důvod jeho přípustnosti přestírá dovolacímu soudu k řešení otázku hmotného nebo procesního práva, na níž rozhodnutí odvolacího soudu nezávisí (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2013, sen. zn. [29 NSČR 53/2013](#)).

16. Dovolání je přípustné pro řešení otázky vzniku práva autora na odměnu v souvislosti s rozmnožováním záznamů zveřejněných děl pro osobní potřebu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona ve spojení s § 5 a § 6 vyhlášky č. 488/2006 Sb. při uvádění mobilních telefonů na trh, neboť se jedná o otázku, jež dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena.

IV.

Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

17. Právní posouzení věci je činnost soudu spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná, či nikoliv.

18. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutková zjištění), tj. jestliže věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

19. Dovolání je důvodné, neboť rozhodnutí odvolacího soudu spočívá při vyřešení této otázky na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodná právní úprava

20. Podle čl. 9 odst. 2 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl z 9. 9. 1886 (ve znění pařížské revize z 24. 7. 1971, vyhlášené pod č. 133/1980 Sb.) zákonodárstvím států Unie se vyhrazuje možnost dovolit rozmnožování těchto děl v určitých zvláštních případech, pokud takové rozmnožení nenarušuje normální využívání díla a nezpůsobuje neospravedlnitelnou újmu oprávněným zájmům autora. (Obdobně dle čl. 10 odst. 1 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském z 20. 12. 1996, vyhlášené pod č. 33/2002 Sb. m. s.)

21. Podle čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29/ES členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech pro autory v případě jejich děl.

22. Podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 v případě jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6.

23. Podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona (ve znění účinném v rozhodném období, tj. od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019) u zveřejněných děl, která lze rozmnožovat pro osobní potřebu fyzické osoby (§ 30) na podkladě zvukového, zvukově obrazového nebo jiného záznamu či rozhlasového nebo televizního vysílání jejich přenesením pomocí přístroje na nenahrané nosiče záznamu, má autor právo na odměnu v souvislosti s takovým rozmnožováním díla.

24. Podle § 25 odst. 2 písm. a), c) a d) autorského zákona osobou povinnou platit příslušnému kolektivnímu správci odměnu podle odstavce 1 je a) výrobce přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, dovozce těchto přístrojů ze třetích zemí nebo příjemce těchto přístrojů z některého z

členských států Evropské unie nebo z některého ze států tvořících Evropský hospodářský prostor, c) výrobce, dovozce nebo příjemce nenahraných nosičů záznamů, d) dopravce nebo zasílatel namísto osoby povinné podle písmen a) až c), pokud na písemnou výzvu příslušného kolektivního správce bez zbytečného odkladu nesdělí údaje potřebné pro určení totožnosti dovozce, příjemce nebo výrobce.

25. Podle § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona odměna, kterou jsou povinny platit osoby podle odstavce 2 písm. a) až d) v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu, přísluší autorovi při dovozu, přijetí nebo při prvním prodeji a) přístroje k zhotovování rozmnoženin záznamů, c) nenahraných nosičů záznamů.

26. Podle § 25 odst. 6 autorského zákona osoby uvedené v odstavci 2 jsou povinny předkládat příslušnému kolektivnímu správci, vždy souhrnně za kalendářní pololetí, nejpozději však do konce následujícího kalendářního měsíce, informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny, zejména o druhu a počtu prodaných, dovezených nebo přijatých přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístrojů k zhotovování tiskových rozmnoženin a nenahraných nosičů záznamů, jakož i o celkovém počtu tiskových rozmnoženin zhotovených na přístrojích pro poskytování rozmnožovacích služeb za úplatu.

27. Podle § 25 odst. 7 autorského zákona Ministerstvo kultury stanoví vyhláškou typy přístrojů k zhotovování tiskových rozmnoženin a typy nenahraných nosičů záznamů, z nichž se platí odměna podle odstavce 1, a výši paušální odměny podle typu přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin a typu nenahraného nosiče záznamů. Vyhláškou dále stanoví typy přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, z nichž se platí odměna podle odstavce 1; výše této odměny je stanovena v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

28. Podle § 30 odst. 2 autorského zákona do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla.

29. Podle odst. 3 Přílohy č. 1 k autorskému zákonu jednorázové odměny příslušející při dovozu nebo přijetí nebo při prvním prodeji přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů činí 3 % z prodejní ceny prodaných přístrojů, ať tyto přístroje umožňují nahrávání jenom zvuku nebo jenom obrazu nebo společně zvuku i obrazu nebo jiný záznam. U rozhlasových a televizních přijímačů, které umožňují zhotovení záznamu vysílání, činí odměna 1,5 % z prodejní ceny prodaných přijímačů.

30. Podle § 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. (ve znění účinném od 1. 1. 2009) z nezabudovatelného paměťového média a z paměťového média zabudovaného nebo zabudovatelného do přístroje, pokud toto médium není zpoplatněno v rámci zpoplatnění přístroje podle § 6, se platí odměna 1,50 Kč za každý započatý 1 GB kapacity, nejvýše však 90 Kč.

31. Podle § 6 odst. 1 písm. e) až h) vyhlášky č. 488/2006 Sb. přístroje k zhotovování rozmnoženin záznamů jsou e) přístroje k zhotovování rozmnoženin na zabudovaný pevný disk, paměťovou kartu nebo optický nosič, f) pevné disky zabudovatelné do osobního počítače, g) pevné disky zabudované do osobního počítače, pokud nebyly již zpoplatněny podle písmene f), a h) rozhlasové a televizní přijímače, které umožňují zhotovení záznamu vysílání.

32. Podle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na digitální kamery, digitální fotoaparáty, mobilní telefony a bezdrátové telefony. Pokud jsou tato zařízení dodávána s paměťovým médiem, odměna se platí pouze z kapacity přiloženého média dle § 5 odst. 2.

Závěry rozhodovací praxe Soudního dvora

33. Soudní dvůr dospěl ve svém rozhodování k závěru, že členské státy, jež zavedou ve svém vnitrostátním právu výjimku z práva na rozmnožování pro soukromé užití rozmnoženin podle čl. 5

odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES, jsou povinny stanovit úhradu spravedlivé odměny ve prospěch nositelů výlučného práva na rozmnožování (srov. například rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 6. 2011 Stichting de Thuis kopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH a dalším, [C-462/09](#)).

34. Zhotovení rozmnoženiny fyzickou osobou pro soukromé užití totiž musí být v takovém případě považováno za úkon, který může dotyčnému nositeli práv způsobit újmu, jelikož k němu dochází bez předchozího vyžádání svolení tohoto nositele (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 29. 11. 2017, VCAST Limited proti R.T.I. SpA, [C-265/16](#)).

35. Členské státy mají v této souvislosti povinnost zavést zvláštní systém odměny, který začne fungovat v okamžiku, kdy nositelům práv vznikne újma, a jež v zásadě vede ke vzniku povinnosti poskytnout uvedeným nositelům práv náhradu, přičemž členské státy mají při vymezení podmínek této odměny široký prostor pro uvážení. Je na členských státech, aby zejména určily, kdo má tuto odměnu uhradit, a stanovit formu, podrobnosti a výši této odměny (srov. například rozsudek Soudního dvora ze dne 24. 3. 2022, Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG, [C-433/20](#)).

36. Zároveň však mají členské státy povinnost dosáhnout výsledku v tom smyslu, aby v rámci své územní jurisdikce zajistily, že spravedlivá odměna jakožto náhrada újmy vzniklé nositelům výlučného práva na rozmnožování z důvodu rozmnožování chráněných děl konečnými uživateli, kteří mají na území daného státu bydliště, byla skutečně vybrána (srov. například rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 4. 2016, Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Amazon EU Sàrl a dalším, [C-572/14](#), srov. též odst. 31 odůvodnění směrnice 2001/29/ES).

37. Pojem spravedlivé odměny je autonomním pojmem unijního práva, který musí být vykládán jednotně ve všech členských státech, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování, bez ohledu na možnost přiznanou členským státům určit, v mezích stanovených právem Unie formu, podmínky financování a výběru, jakož i výši této spravedlivé odměny, a tudíž i systém, na němž je založena, a její výše musí souviset s újmou způsobenou nositelům práv soukromým rozmnožováním. Proto přiměřená rovnováha, kterou je třeba nalézt mezi dotyčnými osobami, předpokládá, že výše spravedlivé odměny bude nutně vypočtena na základě kritéria újmy způsobené autorům chráněných děl v důsledku zavedení výjimky pro soukromé rozmnožování [srov. například rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 10. 2010 Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), [C-467/08](#)].

38. Tamtéž Soudní dvůr dovodil, že úprava, podle které osobami, jež mají povinnost financovat spravedlivou odměnu, jsou osoby, které disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky poskytují toto vybavení nebo rozmnožovací služby soukromým uživatelům, je v souladu s požadavky přiměřené rovnováhy, pokud tyto osoby mají možnost přenést skutečnou zátěž spojenou s tímto financováním na soukromé uživatele.

39. Jinak řečeno, členské státy jsou oprávněny zavést k financování spravedlivé odměny platbu za soukromé rozmnožování nikoli k tíži dotyčných soukromých osob, nýbrž k tíži osob, jež disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování, a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky dávají toto vybavení, přístroje a nosiče pro rozmnožování k dispozici soukromým osobám nebo jim poskytují rozmnožovací služby. V rámci takového systému se povinnost zaplatit odměnu za soukromé rozmnožování vztahuje na osoby disponující uvedeným vybavením, přístroji a nosiči (srov. například rozsudek Soudního dvora 11. 7. 2013, Amazon.com International Sales Inc. a další proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH, [C-521/11](#)).

40. Systém financování spravedlivé odměny je s požadavky přiměřené rovnováhy mezi právy a zájmy autorů, kteří mají nárok na spravedlivou odměnu, a právy a zájmy uživatelů předmětů ochrany slučitelný pouze tehdy, když dotčené přístroje a nosiče pro rozmnožování mohou být používány pro účely soukromého rozmnožování, a mohou tudíž způsobit újmu autorovi chráněného díla. S ohledem na tyto požadavky tedy existuje nezbytná spojitost mezi uplatněním odměny za soukromé rozmnožování v souvislosti s uvedenými přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a jejich používáním pro účely soukromého rozmnožování [v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. 9. 2016, Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA a další proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) a dalším, [C-110/15](#)].

41. Zároveň je však nutno připustit, že v případě odměny stanovené ve fázi před pořízováním rozmnoženin nemůže být její výše stanovena na základě kritéria skutečné újmy, neboť ve stadiu uvedení dotyčných přístrojů do oběhu v členském státě je její rozsah neznámý. Tato odměna tedy musí být nutně pojata jako paušální. Není proto nutné prokazovat, že fyzické osoby pomocí takového vybavení, přístrojů a nosičů skutečně pořízují rozmnoženiny pro soukromé užití. U těchto osob se totiž vychází oprávněně z domněnky, že jim toto vybavení, přístroje a nosiče byly poskytnuty v plném rozsahu, a má se o nich tedy za to, že využívají všechny jejich funkce, včetně funkce rozmnožování. Z toho plyne, že pokud jsou vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování poskytnuty fyzickým osobám jakožto soukromým uživatelům, pouhá schopnost tohoto vybavení či těchto přístrojů a nosičů zhotovovat rozmnoženiny postačí k tomu, aby bylo odůvodněno uplatnění odměny za soukromé rozmnožování (srov. například rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 11. 2015, Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobel SCRL, [C-572/13](#)).

42. Není proto v zásadě významné, zda je určitý nosič vícefunkční, či nikoli ani zda je případně funkce rozmnožování podružná ve vztahu k ostatním funkcím, neboť se má za to, že koncoví uživatelé využívají všechny dostupné funkce tohoto nosiče. Členské státy tak mohou za jistých podmínek uplatňovat odměnu za soukromé rozmnožování bez rozdílu v případě záznamových nosičů, které mohou sloužit k rozmnožování, a to i tehdy, když jejich konečné užití nespadá pod případ uvedený v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 3. 2015, Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S, [C-463/12](#)).

43. V posledně uvedeném rozhodnutí Soudní dvůr dále dovodil, že vícefunkčnost a podružnost funkce rozmnožování mohou mít vliv na výši spravedlivé odměny vzhledem k relativní míře schopnosti nosiče zhotovovat rozmnoženiny děl pro soukromé užití. Proto nevyužívá-li v praxi souhrn uživatelů určitého nosiče takovou funkci, nemusí vzniknout z titulu poskytnutí této funkce žádná povinnost platit spravedlivou odměnu, je-li újma způsobená nositelům práv považována za minimální.

44. Tamtéž Soudní dvůr rovněž uvedl, že úprava směrnice 2001/29/ES nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví spravedlivou odměnu v případě vícefunkčních nosičů, jako jsou paměťové karty mobilních telefonů, bez ohledu na to, zda je hlavní funkcí těchto nosičů pořízování rozmnoženin pro soukromé užití, či nikoli, a to za podmínky, že některá, byť podružná funkce uvedených nosičů umožňuje, aby je jejich majitelé k tomuto účelu používali.

45. Zároveň však dle Soudního dvora vnitrostátnímu soudu přísluší zkoumat, zda jsou případně dány okolnosti, jež by dovoľovaly konstatovat, že i když jsou posuzované zabudované součásti vybaveny stejnou funkcí rozmnožování, nejsou tyto součásti z hlediska požadavků týkajících se spravedlivé odměny srovnatelné s paměťovými kartami, což v sobě může zahrnovat například posouzení vlivu oddělitelnosti paměťových karet na usnadnění soukromého rozmnožování. Jsou-li tyto součásti srovnatelné, je třeba zkoumat, zda je rozdílné zacházení vyplývající z vnitrostátního systému spravedlivé odměny odůvodněné, což může vyplývat například ze zjištění, že nositelé práv z titulu zabudovaných součástí, jež mohou být použity k rozmnožování, získají spravedlivou odměnu v jiné formě.

46. To je ostatně dáno již obecným východiskem, podle kterého výjimky upravené v článku 5 směrnice 2001/29/ES musí být uplatňovány při dodržení zásady rovného zacházení, která je obecnou zásadou unijního práva zakotvenou v článku 20 Listiny základních práv Evropské unie. Zásada rovného zacházení vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (srov. například rozsudky Soudního dvora ze dne 18. 7. 2013, Sky Italia Srl proti Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, [C-234/12](#), ze dne 22. 5. 2014, Wolfgang Glatzel proti Freistaat Bayern, [C-356/12](#)).

47. Dle Soudního dvora proto členské státy nemohou stanovit podrobnou úpravu spravedlivé odměny, která by zaváděla neodůvodněné nerovné zacházení s jednotlivými kategoriemi hospodářských subjektů uvádějících na trh srovnatelné zboží, na něž se vztahuje výjimka pro soukromé rozmnožování, nebo s jednotlivými kategoriemi uživatelů předmětů ochrany (srov. zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 3. 2015, Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S, [C-463/12](#)).

48. V tomto směru lze rovněž poukázat na stanovisko generální advokáta Soudního dvora v poslední uvedené věci, podle kterého členské státy mají povinnost brát zvláště ve vztahu k soukromému digitálnímu rozmnožování patřičný ohled na technologický rozvoj. Proto systém spravedlivé odměny, který stanoví platby za soukromé rozmnožování, jenž je určen k financování autorské odměny, pouze z výměnných nosičů pro rozmnožování, kdy zároveň tento výběr vylučuje povinnost náhradní autorské odměny u nevýměnných nosičů zabudovaných do přístrojů nebo zařízení, nelze považovat za slučitelný s cíli směrnice 2001/29/ES, ani za způsobilý ke splnění povinnosti členských států dosáhnout požadovaného výsledku.

K právu na autorskou odměnu v souvislosti s uváděním „mobilních telefonů“ na trh

49. Za účelem naplnění pravidla stanoveného unijním právem, podle kterého autoři mají získat v souvislosti s dovořeným rozmnožováním záznamů děl pro osobní potřebu spravedlivou odměnu podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES (a rovněž vzhledem k čl. 9 odst. 2 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl a čl. 10 odst. 1 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském, podle nichž omezení výlučného práva autora na rozmnožování díla nesmí způsobovat neospravedlnitelnou újmu jeho oprávněným zájmům), zakotvil autorský zákon (v ustanovení § 25) systém plateb tzv. náhradních autorských odměn, jež nejdou přímo k tíži osob provádějících rozmnožování záznamů děl pro osobní potřebu, nýbrž k tíži osob, jež uvádějí na trh přístroje a nosiče pro rozmnožování záznamů a které z tohoto důvodu dávají k dispozici funkční vybavení koncovým zákazníkům.

50. Vzhledem k unijnímu původu dotčených ustanovení autorského zákona vyšel dovolací soud při posouzení rozsahu práva na autorskou odměnu v souvislosti s rozmnožováním záznamů děl pro osobní potřebu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona ze zásady loajality (srov. čl. 4 Smlouvy o Evropské unii, ve znění Lisabonské smlouvy ze dne 13. 12. 2007 pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, vyhlášené pod č. 111/2009 Sb. m. s.), jejímž odrazem je požadavek tzv. eurokonformního výkladu národních právních předpisů provádějících ustanovení unijního práva, aniž by tím zároveň docházelo k přímému účinku unijních směrnic ve vztahu mezi jednotlivci (tj. výkladu v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu směrnice či jiného právního předpisu Unie, k jehož implementaci předpis národního práva slouží, srov. například rozsudky Soudního dvora ze dne 10. 4. 1984, Von Colson and Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen, [14/83](#), a ze dne 13. 11. 1990, Marleasing SA proti La Comercial Internacional de Alimentacion SA, [C-106/89](#)). Tato povinnost výkladu se týká všech předpisů vnitrostátního práva, přijatých jak před směrnicí, o níž se jedná, tak po ní (srov. zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 5. 10. 2004, Bernhard Pfeiffer a další proti Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Waldshut eV, [C-397/01 až 403/01](#)).

51. Z výše uvedené rozhodovací praxe Soudního dvora plyne, že je v souladu s úpravou unijního práva, jež poskytuje široký prostor členským státům při vymezení podmínek práva na spravedlivou odměnu podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES, pokud národní právní řád legislativně vymezí okruh přístrojů a nosičů, s nimiž je spojeno právo autora na odměnu. Členské státy tedy mají při vymezení podmínek této odměny v zásadě široký prostor pro uvážení, kdo má tuto odměnu hradit, v jaké formě a v jaké výši. Jde-li o vymezení výrobků, s nimiž je spojeno právo autora na odměnu, došlo v tuzemském právu k takovému vymezení ve vyhlášce č. 488/2006 Sb. vydané Ministerstvem kultury na základě zmocnění stanoveného v § 25 odst. 7 autorského zákona.

52. Tato vyhláška v souladu s ustanovením § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona vymezuje v § 5 zvlášť okruh nenahraných nosičů digitálních záznamů, s nimiž je zásadně spojena povinnost platby autorské odměny z kapacity těchto nosičů (nejde-li o nosiče optické) podle § 5 odst. 2 a 3 této vyhlášky, a v § 6 odst. 1 této vyhlášky zvlášť okruh přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů, s nimiž je zásadně spojena povinnost platby autorské odměny z prodejní ceny těchto přístrojů podle odst. 3 Přílohy 1 k autorskému zákonu.

53. Vzhledem k možné hraniční povaze některých výrobků dané tím, že určité typy přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů v sobě již mohou obsahovat zabudované nebo zabudovatelné paměťové médium, stanoví § 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. výkladové pravidlo, podle kterého je toto paměťové médium považováno pro účely práva autora na odměnu za nenahraný nosič záznamu (s nímž je spojeno právo autora na odměnu z kapacity) tehdy, nejedná-li se o součást přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů ve smyslu § 6 odst. 1 této vyhlášky (s nímž je spojeno právo autora na odměnu z prodejní ceny).

54. Spadá-li tedy určitý výrobek pod vymezení okruhu přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů (ve smyslu § 6 odst. 1 vyhlášky č. 488/2006 Sb.), nejedná se pro účely práva autora na odměnu zároveň o nenahraný nosič záznamu (ve smyslu § 5 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb.), čemuž odpovídá též rozlišení těchto druhů výrobků v § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona a s tím spojená odlišná konstrukce výše autorské odměny.

55. Dovolateli lze proto přisvědčit, že upravuje-li ustanovení § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. výjimku z okruhu přístrojů, s nimiž je jinak podle § 25 odst. 3 písm. a) autorského zákona spjata (zásadně) právo autora na odměnu, a to pro výrobky označené vyhláškou jako „mobilní telefony“ (ve znění účinném od 1. 1. 2009 spolu s digitálními kamerami, digitálními fotoaparáty a bezdrátovými telefony), je třeba rovněž výklad této výjimky podrobit tzv. eurokonornímu výkladu ve shora uvedeném smyslu vzhledem k ustanovení čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES.

56. Dle shora citovaných závěrů rozhodovací praxe Soudního dvora je na vnitrostátním soudu, aby posoudil, zda v systému plateb spravedlivé odměny jsou zohledňovány srovnatelné kategorie nosičů a přístrojů, a není-li se srovnatelnými kategoriemi nosičů a přístrojů zacházeno srovnatelně, zda je takové rozdílné zacházení opodstatněné z hlediska účelu spravedlivé odměny za rozmnožování záznamů děl pro osobní potřebu.

57. Proto je nutno i vzhledem k technologickému vývoji na trhu přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů a nenahraných nosičů záznamů posoudit, zda případné všeobecné vyjmutí „mobilních telefonů“ v celkovém rozsahu takto v současnosti (resp. v rozhodném období) označovaných výrobků na trhu na základě § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. odpovídá cílům směrnice 2001/29/ES [ve smyslu unijního konceptu práva na spravedlivou odměnu podle čl. 5 odst. 2 písm. b)]. Tedy zda takový výklad je způsobilý ke splnění povinnosti členského státu dosáhnout unijním právem sledovaného výsledku, a to poskytnout autorům odpovídající náhradu za újmu, která jim v souvislosti s rozmnožováním záznamů jejich děl pro osobní potřebu vzniká, a to při zachování zásady rovného zacházení s jednotlivými kategoriemi hospodářských subjektů uvádějících na trh

srovnatelné zboží.

58. Tuto úvahu je třeba v souladu s rozhodovací praxí Soudního dvora učinit s přihlédnutím k tomu, že právo autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona vzniká v souvislosti s takovými přístroji a nosiči ve smyslu § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona, jež mohou být používány pro pořizování rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu, a mohou tudíž působit újmu autorům takto rozmnožovaných děl. Zásadní roli zde proto hraje existence nezbytné spojitosti mezi právem autora na odměnu a způsobilostí přístrojů a nosičů k pořizování rozmnoženin záznamů děl jejich uživateli pro jejich osobní potřebu, a to při zohlednění určité nevyhnutelné míry paušalizace takové spojitosti.

59. Proto pouhá schopnost přístroje nebo nosiče zhotovovat rozmnoženiny děl pro osobní potřebu jejich uživatelů postačí k tomu, aby v souvislosti s takovým přístrojem nebo nosičem zásadně vzniklo právo autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona.

60. V tomto směru pak není pro vznik práva autora na odměnu významné, zda určitý přístroj či nosič ve smyslu § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona je kromě pořizování rozmnoženin záznamů děl technicky způsobilý i k jiným činnostem (tzv. vícefunkční, resp. multifunkční, zařízení), a dokonce ani to, zda je funkce pořizování rozmnoženin záznamů děl podružná ve vztahu k ostatním funkcím.

61. Z rozhodovací praxe Soudního dvora rovněž plyne, že v rámci takového systému plateb autorských odměn, jaký byl zaveden (rovněž) tuzemským právem, se tento závěr nemusí uplatnit pro takové přístroje nebo nosiče, jež při jejich obvyklém používání slouží k pořizování rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu pouze v minimálním rozsahu, a tudíž i újma způsobená autorům (resp. jejich oprávněným zájmům) takovým rozmnožováním je minimální.

62. V tomto rámci je zároveň nutno právo autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona vztahovat (ve smyslu shora popsaného unijního konceptu spravedlivé odměny) vždy zásadně srovnatelně vůči takovým druhům přístrojů a nosičů podle § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona, jež jsou svými funkcemi a způsobem obvyklého užití srovnatelné.

63. Proto i výjimka pro „mobilní telefony“ stanovená v § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. z okruhu přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů musí být vykládána tak, aby bylo dosaženo srovnatelného výsledku při nakládání se srovnatelnými druhy výrobků. Vzhledem ke způsobu vymezení okruhu přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů a nenahraných nosičů záznamů podle § 25 odst. 3 písm. a) a c) autorského zákona a § 5 a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 488/2006 Sb. se tato výjimka může vztahovat pouze na takové výrobky, jež při jejich obvyklém používání slouží k pořizování rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu (v souladu s § 30 odst. 2 autorského zákona) pouze v minimálním rozsahu, v důsledku čehož je i újma způsobená autorům (resp. jejich oprávněným zájmům) při takovém používání (při zohlednění určité nevyhnutelné míry paušalizace takové spojitosti) rovněž minimální.

64. V souladu se shora uvedeným tzv. eurokonformním výkladem nemůže být v systému plateb autorské odměny zavedené tuzemským právem takový přístroj či nosič vyloučen z okruhu výrobků, s nimiž je spojeno právo autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona, pouze proto, že disponuje rovněž funkcí telefonování (a proto je ostatně v obchodním styku obvykle nazýván jako „mobilní telefon“), a to ani za situace, kdy je funkce pořizování rozmnoženin záznamů děl uživatelsky podružná ve vztahu k funkci telefonování (či dalším integrovaným službám).

65. Proto je třeba ustanovení § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. vykládat v tom smyslu, že se jím deklarují určité kategorie výrobků, pro něž je (resp. v době přijetí či novelizace vyhlášky bylo) charakteristické, že při obvyklém způsobu jejich používání dochází k pořizování rozmnoženin

záznamů děl pro osobní potřebu pouze v minimálním rozsahu, jak tomu bylo právě u původní (byť i v současnosti na trhu stále dostupné) podoby (tzv. tlačítkových) mobilních telefonů.

66. Jinak by ostatně ani nemohla být naplněna shora uvedená zásada práva autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona, aby se srovnatelnými kategoriemi přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů děl a nenahraných nosičů záznamů bylo zacházeno zásadně srovnatelně z hlediska účelu tohoto práva.

67. Shora uvedená výjimka se tudíž zásadně nemůže uplatnit pro výrobky označované v běžném v obchodním styku jako tzv. chytré mobilní telefony vyznačující se standardní uživatelskou schopností rozmnožování záznamů, včetně záznamů děl pro osobní potřebu jejich uživatelů, a to vzhledem k tomu odpovídajícímu implementovanému digitálnímu paměťovému zařízení, zařízení umožňujícímu přístup ke zdrojům pořizování rozmnoženin (včetně připojení k síti Internet), způsobilému uživatelskému rozhraní a účinnému softwaru.

68. Ostatně tento závěr je obdobně zastáván i v legislativní či aplikační praxi v jurisdikcích řady dalších členských států [srov. v Nizozemí rozsudek tamního Nejvyššího soudu ze dne 7. 3. 2014, Norma proti Nizozemsku; v Belgii Královský dekret z 18. 10. 2013, ve znění účinném od 1. 2. 2022, vydaný na základě čl. XI.229 zákoníku hospodářského práva z roku 2013; ve Francii rozhodnutí Komise pro odměny za soukromé rozmnožování č. 10 ze dne 27. 2. 2008, vydané na základě zmocnění podle čl. L.311-8 zákoníku duševního vlastnictví z roku 1992; v Německu rozsudek Spolkového soudního dvora ze dne 21. 7. 2016, sp. zn. I ZR 255/14, v tamní právní teorii Grübler, U.: § 54. In Götting, H.-P., Lauber-Rönsberg, A., Rauer, N. et al. (ed.): BeckOK Urheberrecht. Mnichov: C. H. Beck, 2024, 43. vydání, marg. č. 11. Dreier, T.: § 54. In Dreier, T., Schulze, G.: Urheberrechtsgesetz. Mnichov: C. H. Beck, 2022, marg. č. 7. Loewenheim, U., Stieper, M.: § 54. In Schricker, G., Loewenheim, U. et al. (ed.): Urheberrecht. Mnichov: C. H. Beck, 2020, 6. vydání, marg. č. 25; na Slovensku bod 1 písm. c) Přílohy 2 k autorskému zákonu z roku 2015].

69. Jinak řečeno, je přípustné, aby unijním právem ponechaný prostor pro uvážení členských států při vymezení podmínek práva autora na odměnu v souvislosti s rozmnožováním záznamů děl pro osobní potřebu [ve smyslu spravedlivé odměny podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29/ES] byl v podmínkách tuzemského práva realizován prostřednictvím zákonného zmocnění Ministerstva kultury podle § 25 odst. 7 autorského zákona ke stanovení (mimo jiné) okruhu přístrojů k pořizování rozmnoženin záznamů a okruhu nosičů nenahraných záznamů (zvláště jde-li o výrobky svojí funkční povahou hraniční), v což spadá i možnost výslovného vymezení takových výrobků, s nimiž není právo autora na odměnu spojeno.

70. Zároveň je však takovýto prostor pro uvážení členských států (a tedy i v mezích shora uvedeného zmocnění ministerstva k vydání vyhlášky) omezen tím, že v rámci systému plateb autorské odměny založeného v tuzemsku na uvádění přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů a nenahraných nosičů záznamů na trh mohou být z práva autora na odměnu vyloučeny pouze takové přístroje a nosiče, jež vzhledem k jejich obvyklému funkčnímu určení neslouží jejich uživatelům k pořizování rozmnoženin záznamů děl pro jejich osobní potřebu nad rámec určitého minimálního rozsahu, v důsledku čehož je i újma způsobená autorům (resp. jejich oprávněným zájmům) při používání těchto výrobků (při zohlednění určité nevyhnutelné míry paušalizace takové spojitosti) minimální, a tudíž i hospodářský dopad do postavení autorů je v tomto ohledu zanedbatelný.

71. Z toho zároveň plyne, že za situace, kdy jsou pod určitým druhovým označením obsaženy v předmětné vyhlášce uváděny na trh ve skutečnosti funkčně odlišné druhy výrobků (a to právě i vzhledem k technologickému a obchodnímu vývoji či jiným změnám na trhu těchto výrobků, jež často v rámci normotvorby ani nelze předvídat), lze takto stanovenou výjimku z rozsahu práva autora na odměnu vztahovat pouze na takové výrobky (v rámci daného druhového označení), jež svým

funkčním určením shora uvedené podmínky skutečně splňují.

72. Ostatně nelze přehlédnout, že k výslovnému vynětí výrobků označených jako „mobilní telefony“ v § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. došlo již podle původního znění této vyhlášky, kdy výrobky běžně (standardně) uváděné na trh (a zákaznicky převážně pořizované) pod tímto druhovým označením v roce 2006 byly výrazně odlišné oproti široké škále výrobků uváděných na trh v současnosti (resp. v rozhodném období), včetně tzv. chytrých mobilních telefonů či obdobných výrobků podporujících rovněž funkci telefonování.

73. Stejně tak nelze přehlédnout, že při novelizaci této vyhlášky s účinností k 1. 1. 2009 byly k výrobkům druhově označeným jako „mobilní telefony“, pro něž se má vyhláškou stanovená výjimka uplatnit, přiřazeny rovněž digitální kamery, digitální fotoaparáty a bezdrátové telefony, tedy právě výrobky, jež neslouží jejich uživatelům při běžném používání k volnému pořizování rozmnoženin záznamů děl pro jejich osobní potřebu v souladu s § 30 odst. 2 autorského zákona nad rámec určitého minimálního rozsahu. I z tohoto funkčního připodobnění takto druhově vymezených výrobků (navíc vzhledem k obvyklému stavu na trhu těchto výrobků v roce 2009) lze seznat, pro jaké výrobky označené jako „mobilní telefony“ byla daná výjimka původně stanovena.

74. K tomu pak lze pro úplnost doplnit, že i v situaci, kdy by samotné znění vyhlášky č. 488/2006 Sb. neumožňovalo naplnění shora uvedeného tzv. eurokonformního výkladu práva autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona, jsou soudy oprávněny (a v tomto případě povinny) předmětnou vyhlášku neaplikovat ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy. Soudce je při použití jiného právního předpisu ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy oprávněn přezkoumat jeho soulad se zákonem či mezinárodní smlouvou, a to s právními účinky *inter partes*. Smyslem tohoto přezkumu není kontrola norem, soud tedy nerozhoduje o neplatnosti jiného právního předpisu, rozhoduje toliko o neaplikovatelnosti v dané věci (srov. náleznost Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2001, sp. zn. [III. ÚS 274/01](#)).

75. Z toho zároveň plyne, že shora uvedený závěr není v rozporu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle kterého povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod, neboť povinnost platby autorské odměny vymezeným subjektům je uložena zákonem úpravou stanovenou v § 25 autorského zákona, jež podléhá shora uvedenému tzv. eurokonformnímu výkladu.

76. Lze tak uzavřít, že sama skutečnost, že vyhláška č. 488/2006 Sb. vyjímá v § 6 odst. 2 výrobky označené jako „mobilní telefony“ z okruhu přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, nevylučuje vznik práva na autorskou odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona v souvislosti s takovými výrobky, které při jejich obvyklém používání umožňují pořizování rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu v souladu s § 30 odst. 2 autorského zákona nad rámec minimálního (zanedbatelného) rozsahu, v důsledku čehož je i újma způsobená autorům v souvislosti s takovým rozmnožováním nikoli minimální. Mezi výrobky, jež nejsou takto vyloučeny z rozsahu práva na autorskou odměnu, spadají zejména tzv. chytré mobilní telefony.

K položení předběžné otázky Soudnímu dvoru

77. Vzhledem k výše vyloženému unijnímu původu dotčených ustanovení autorského zákona a vyhlášky č. 488/2006 Sb. dovolací soud rovněž posoudil, zda jsou v projednávané věci splněny podmínky pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru o výkladu aktů orgánů Evropské unie ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (ve znění Lisabonské smlouvy ze dne 13. 12. 2007 pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, vyhlášené pod č. 111/2009 Sb. m. s.).

78. V případě unijních směrnic vzniká právo vnitrostátního soudu, a jde-li o soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, též povinnost, předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru, vyvstane-li v řízení před ním otázka výkladu unijní směrnice (a to i v rámci jejího tzv. nepřímého účinku), ledaže vyvstálá otázka není relevantní, tj. odpověď na tuto otázku, ať již může být jakákoli, není v žádném směru způsobilá ovlivnit rozhodnutí ve věci, nebo že k dotčenému ustanovení unijního práva byl již výklad Soudním dvorem podán, resp. posuzovaná výkladová otázka je věcně shodná s otázkou již dříve Soudním dvorem zodpovězenou (tzv. výjimka *acte éclairée*), nebo že řádné používání unijního práva je tak zřejmé, že není ponechán prostor pro žádné rozumné pochybnosti (tzv. výjimka *acte clair*). (K tomu srov. zejm. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010 ve věci sp. zn. [31 Cdo 2325/2008](#), uveřejněné pod číslem 29/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek; k výkladu unijnímu srov. zejm. rozsudky Soudního dvora ze dne 6. 10. 1982, Srl CILFIT a další a Lanificio di Gavardo SpA proti Ministero della sanità, [283/81](#), a ze dne 15. 9. 2005, Intermodal Transports BV proti Staatssecretaris van Financiën, [C-495/03](#).)

79. Z výše uvedeného shrnutí rozhodovací praxe Soudního dvora k problematice výkonu práva autora na odměnu v souvislosti s pořizováním rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu [ve smyslu shora popsaného unijního konceptu spravedlivé odměny podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES] plyne, že výklad dotčeného unijního práva již byl Soudním dvorem v minulosti v dostatečném rozsahu podán (tzv. výjimka *acte éclairée*), přičemž aplikace těchto výkladových závěrů je již (v souladu se závěry rozhodovací praxe Soudního dvora) úkolem soudů členských států. Z této rozhodovací praxe Soudního dvora dovolací soud v projednávané věci vyšel, a tudíž mu nevznikla povinnost obrátit se na Soudní dvůr s předběžnou otázkou.

Posouzení v poměrech projednávané věci

80. Odvolací soud v projednávané věci dospěl k závěru, že žalobci nepřísluší vůči žalovanému právo na poskytnutí informací rozhodných pro výši autorské odměny podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona v souvislosti s uváděním mobilních telefonů nebo obdobných výrobků na trh za období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019 s odůvodněním, že toto právo žalobci nevzniklo na základě výjimky stanovené v § 6 odst. 2 vyhlášky č. 488/2006 Sb. Vyšel ze závěru, že je technologicky odůvodnitelné rozlišit ostatní vícefunkční přístroje (tablet) od mobilních telefonů, protože mobilní telefon je určen primárně k telefonování, nikoliv k dalším funkcím (včetně ukládání děl).

81. Jak však plyne ze shora uvedeného odůvodnění, tento závěr odvolacího soudu není správný, neboť v souladu s tzv. eurokonformním výkladem tuzemské právní úpravy není pro vznik předmětného práva na autorskou odměnu rozhodující vícefunkčnost (či míra vícefunkčnosti) určitého výrobku, nýbrž již sama schopnost takového výrobku umožnit jeho uživatelům rozmnožování záznamů děl pro jejich osobní potřebu. Právo na autorskou odměnu proto není spojeno pouze s takovými výrobky označenými v § 6 odst. 2 vyhl. č. 488/2006 Sb. jako „mobilní telefony“, které při jejich obvyklém používání neumožňují pořizování rozmnoženin záznamů děl pro osobní potřebu nad rámec minimálního (zanedbatelného) rozsahu, a to bez ohledu, zda výrobek uvedený na trh je vybaven rovněž funkcí telefonování, což neplatí zejména pro tzv. chytré mobilní telefony.

82. V dalším řízení tudíž soudy znovu posoudí, v jakém rozsahu žalobce skutečně svojí žalobou požaduje poskytnutí informací o takových výrobcích, které ze shora uvedených důvodů spadají (resp. v rozhodném období spadaly) mimo rozsah práva autora na odměnu podle § 25 odst. 1 písm. b) autorského zákona. V návaznosti na to soudy rozhodnou o (rozsahu) důvodnosti práva žalobce na poskytnutí požadovaných informací o skutečnostech rozhodných pro výši náhradní autorské odměny ve smyslu § 25 odst. 6 autorského zákona.

K vadám řízení

83. Vzhledem k přípustnosti dovolání dovolací soud podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. rovněž přezkoumal, zda řízení nebylo postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a shledal, že řízení před soudy obou stupňů takovými vadami netrpí.

V. Závěr

84. Jelikož je právní posouzení věci odvolacím soudem nesprávné, a zároveň vzhledem k dosavadním výsledkům řízení není možné v dovolacím řízení o věci rozhodnout [§ 243d odst. 1 písm. b) o. s. ř.], Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil.

85. Protože důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí také pro rozsudek soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud podle § 243e odst. 2 o. s. ř. také tento rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.